

עטרת

תפארת

זמן פרישה ממלאכה

ב"ב 4:50

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת
בשלח -
שירה
♦♦♦
שנת
תשפ"ה
♦♦♦
גליון 289

"תורה ואמונה"

בטחון - שורש האמונה

בהגיענו לשבת "בשלח - שירה", נביא תחילה לשוננו הטהור של "רבנו בחיי" שהי' מרבה רבנו להביאו.

וז"ל: ודע כי כל עניני ישראל ומקריהם במדבר, הכל היה נסיון גמור, כדי שיגדלו נפשם השכלית במדרגות הבטחון, שהוא שרש האמונה, כדי שיהיו ראויים לקבל התורה, [כדי שכלל ישראל יהיו ראויים לקבל את התורה, היו צריכים לעלות במדת הבטחון, ולכן היו כל אלה הדברים דוקא בצורה כזאת כדי שיגדלו במדרגת הבטחון, ואז יהיו ראויים לקבל התורה]. ולסבה זו קרע להם את הים מדי עברם לתוכו, ולא בבת אחת, [גם ים סוף שנקרע לפניהם לא נקרע בבת אחת, אלא כל פסיעה שהיו צריכים ללכת נקרע, ואחריו עוד פסיעה, ואח"כ עוד פסיעה, לאט לאט, כדי שיראו יותר את הנס].

גם אחרי צאתם מים סוף אל מדבר שור ובאו למרה, והיו המים מתוקים, חזרו ונמררו, ועל ידי העץ חזרו למתיקותם, [זאת אומרת שמקודם המים היו מתוקים, ועשה הקב"ה שיהיו מרים כדי שאח"כ יהי' נס ויחזרו להיות מתוק]. וכל זה נסיון גמור, וכענין שכתוב (שמות ט"ז) ושם נסהו.

גם ירדת המן דבר יום ביומו, ולא לימים רבים הכל נסיון גמור, כענין שכתוב (שם ט"ז) ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו וכו', עכ"ל.

לדאוג על מחר... פיגול!

ונעתיק ממה שכ' רבנו על חומר הדבר, "כשלא מתנהגים עפ"י הבטחון".

הנה כל דין פיגול דנאסר באיסור של כרת משא"כ בכל שאר פסולי מחשבה, יש לומר דהנה הובא במ"ב (סי' קנ"ז ס"ק ד') בשם הזוהר הקדוש דלא יבשל אדם על מחר וכן לא להשאיר על יום אחר, והיינו דחסר במדת הבטחון בהשי"ת אם חושב על מחר, וזה בחולין דמ"מ לא נאסר למרות שלא בטח כהוגן, אבל בקדשים צריך להתרומם ואם חשב על מחר התורה אסרה באיסור חמור, והעונש הוא להראות שמה שאתה חושב שיע"ז תהי' יותר מבטוח, אדרבה יחסרו לו מהחיים.

וכן במן אם הי' משאירים היתה שולטת רמה, ללמד מדת בטחון, דאנשי דור המדבר הנהגה אתם היתה הנהגה גבוהה מאד. וכן נותר ג"כ מהאי טעמא איסור חמור של כרת. ע"כ.

ברוך שנתן "תורה" לעמו ישראל

והנה עולם התורה בארץ הקודש, עומד "בתקופה האחרונה" בפני רוחות "סוערות" מאד, המבקשות ח"ו להפריע לתורה, וצריך הרבה מאד "רחמי שמים" שיתנו להמשיך ולשקוד על התורה "בלי הפרעות" כלל וכלל, - כלשון שהי' רבנו מתפלל תמיד.

פרשת השבוע - מה תצעק אלי..

מצאנו שבזמן קריעת ים סוף כתוב בתורה שהקב"ה אמר למשה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. ומפרש רש"י מה תצעק אלי למה אתה מרבה בתפילה לא עת להאריך בתפילה דבר אל בני ישראל ויסעו. ומתקשים מה הפשט לא עת להרבות בתפילה, האם יש דבר טוב יותר מתפילה? אלא שבתפילה יש כמה ענינים. ואחד מהענינים בודאי הוא זה שבתפילה האדם מראה שהוא מעצמו אין לו כלום! אלא הכל תלוי ביד הקב"ה, ומראה בזה את האמונה בה' בהשגחתו ית' שהוא "לא יכול לעשות כלום" רק תלוי הכל ביד ה'. וזה א' מהדברים שאדם יכול לזכות ע"י תפילה. כיון שעי"ז שהוא מוסר את עצמו "לגמר" להקב"ה, זה עוזר. אבל יש דבר שהוא עוד יותר, והוא מה שהקב"ה אמר "דבר אל בני ישראל ויסעו" והיינו שיכנסו לים וכמו שהי' אח"כ שקפצו לים ואז נעשה הנס של "קריעת ים סוף". והענין בזה שהאמונה בה' שעל ידי התפילה, התחזקה בזה שנאמר להם דבר אל בני ישראל ויסעו, שיכנסו לים ונכנסו! כי כשהקב"ה אומר ללכת צריך ללכת בלי שאלות, ובזה הוא מראה שהאמונה שלו ביד ה' היא כ"כ חזקה שאין לו שום ספק והולך בים כדבר ד'. וזה מה שהקב"ה אמר למשה כי אמנם תפילה מראה באמת שהוא מוסר את עצמו לגמר, ומכיר שהכל ביד ה', אבל זה יותר מתחזק עי"ז שיעשו מעשה ויכנסו לים, שיהא ניכר מזה שהאמונה בה' היא שלימה.

[מתוך דברים שאמר רבנו בעצרת התעוררות לרפואת מרן בעל הקהלות יעקב זצוק"ל ו' מנ"א תשמ"ה]

חוץ מהגזירה "הכללית", הרי ל"כל יחיד ויחיד", יש במצב זה יותר נסיונות, להפריעו ח"ו מלהיות שקוע "כל כולו" בהיות דאב"י ורבא. וב"ה לא אלמן ישראל, וברוך המקום ש"שומר הבטחתו" לישראל, והעמיד לנו "רבי וחכמי הדורות", שהם הנושאים את העם על "כנפיהם", - כלשון חז"ל. ויומם ולילה יחזקו את רוחנו לבלתי להתרגש מכל רוח סועה וסער, וכל קול עלה נידף...

היא "הערוכה" היחידית

וכבר נתפרסם דבר קדשו של רשכבה"ג מרן הגר"ד לנדו שליט"א שאמר בימים אלו, בפני תלמידי הישיבה הק' "בית שמעי", בראשות הגאון המופלג ר' שלמה הכהן אנגלנדר שליט"א. וז"ל, בענין נושא הגיוס רח"ל שהתחילו השלטונות להיטפל לבני הישיבות, ומפתים אותם בכל מיני פיתוים ואף משדלים אותם וגם בכפיות למיניהם, עליכם להתחזק ולעמוד כנגדם ולא להכנע. ודעו לכם שהרבה מאלה שלא עמדו בניסיון והתגייסו, במשך השנים חזרו בהם והבינו שהתורה היא העיקר, ורק היא הערוכה להמשך חיינו כאן בתור עם סגולה. יותר לא צריך להאריך, ע"כ.

אחינו "אתם טועים..."

עוד אשתף את הקוראים היקרים שיחיו, במה שחיותי השבוע, בשיעורו של מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א, [לאחר שהרחיב בנוגע להלכה "למעשה" בגודל הזהירות מ"חילול השם" רח"ל]. התעורר א' מהיושבים, ושאל, מה עונים אם ישאלו למה בני תורה לא הולכים לצבא? האם זה לא חילול השם? ומי, השיב לו מרן עם "הארת פנים" נפלאה, כך: אני אומר להם "אחים יקרים אתם טועים!" כשאתם הולכים לצבא, זה רק בזכות אלה שלומדים תורה! בזכותם "כולנו חיים", וכשהתורה אומרת למען תחיי וירשת את הארץ, זה הולך על לימוד "תורה". לכן צריך לומר להם, אחים יקרים, אנחנו "בשבילכם" לא הולכים! סיים ואמר, גם כשכלל ישראל הלכו לצבא, שבט "יששכר" לא הלכו לצבא, ע"כ.

בן תורה "גנרל"..

ומצאתי בס"ד בפנקס, לשון זהב מרבנו, שאמר פעם כך: בצבא יש גנרל ויש חיילים, מי עושה את העבודה? החיילים, ובכל זאת "הכל נקרא ע"ש הגנרל", כי בלי גנרל אין כלום! הבני תורה הם "הגנרלים". וכל מה שיש "בעלי תשובה" זה בזכות הגנרלים - הבני תורה. בזמנינו שיש כ"כ הרבה ערבים ולא קורה... ב"ה, זה הכל בזכות שיש כ"כ הרבה בני תורה, למעלה מ- 40 אלף אברכים לומדים תורה "מתוך הדחק", וישיבות גדולות וקטנות, וחיידרים, זה הכל מציל, ע"כ.

להוסיף בשקידה ו"עמל"

אין לנו אלא לחזק את עצמנו "ביתר שאת ויתר עוז" לנצל "כל רגע ורגע" להוסיף תורה, בכמות "ובאיכות". ולחזור ולשגן לעצמנו שעיקר סגולת התורה, הוא "בעמלה", כפי שלמדנו רבותינו, וזכה בזה "לכל הטובות שבעולם".
[א"ה, עצה קלה, להחזיק פנקס קטן, ולכתוב "כל יום", לכה"פ "הערה אחת" שנתחדשה לו, ויועיל הרבה לשקיעות בלימוד].

מנהרות ה"אור"

ובענין זה שהזכיר רבנו, שכל מה שיש "בעלי תשובה" זה בזכות הגנולים - הבני תורה, ראינו בחוש בשבוע שעבר דבר "מופלא מאד", כפי שהתפרסם, שהיתה אחת "בשבי" החמאס רח"ל, משמחת תורה שעבר - קרוב לשנה וחצי, "ולא אכלה בשר כל אותה תקופה", שלא רצתה להיגאל מטריפות, וכן "לא חיללה שב"ק", פלאי פלאות, ממש "אור גדול" מתוך החושך.
וזה באמת פלא, אחת שהיתה רחוקה מיהדות, מנין קיבלה כזה "כח אדיר", להחזיק חזק תקופה ארוכה כ"כ. וע"כ כנ"ל, מכח לימוד התורה של השוקדים ועמלים בה.

וכמ"ש החזו"א זצוק"ל [הובא בגליון הקודם] שאם היו בני תורה עמלים בתורה לאמיתתה, היו מצילים ילדים הרבה, ואנשים רבים מהרהורי כפירה וכיצא בזה, בשפע קדשם בהשתפר רוח טהרה בעולם, ובסביבות בעל תורה אמיתי הדבר ניכר לעיניו השפעה המולחב על אנשים הרבה, מה שכל השתדלות מעשית לא תשיגנה. וכמו כן יש רשמים דקים על הרחוקים, שאין עין הרואה מרגשת בהם לדקותם, ע"כ.

והי' מביא רבנו את דבר קדוש ישראל מסלנט זצוק"ל שאם אחד יושב ולומד בוילנא, בקובנא, זה משפיע שאחד בפריז לא משתמד - על ידי זה, ח"ו.

והי' ממשילו רבנו, ל"שביל", שמוליך את הקדושה מאותו בן ישיבה, שעמל על התוס', ומביאו עד לאותו אחד "שרחוק מאד", ומדליק בו "אור" היהדות.

אשרי מי שגדל בתורה, "ועמלו" בתורה", ועושה נחת רוח ליוצרו.

שאלת "רב"

ברכות התורה ל"רהור"

בביאור הגר"א (או"ח סי' מ"ז) מוכיח דיש חיוב "ברכת התורה" גם "בהרהור", מזה שמקיים "מצוה" בהרהור.
ויש להעיר על זה מהא דברכות (דף י"א ע"ב) פליגי אמוראי, חד אמר למקרא צריך לברך למדרש א"צ לברך, וחד אמר למשנה א"צ לברך וכו'. והרי בודאי לכו"ע מקיים מצוה גם במשנה וגם במדרש, ומ"מ ס"ל דא"צ לברך. וע"כ מוכח דאין שייכות זה לזה ואף אם זה קיום מצוה של ת"ת מ"מ שייך שאין ע"ז חיוב ברכה, וא"כ י"ל דה"ה הרהור אף דבודאי מקיים בה מצות ת"ת, מ"מ אין על זה חיוב ברכת התורה.

"אוהבים דבריה"

כתב החפץ חיים זצוק"ל, בסוף ספרו "תורת הבית". ז"ל, וכן בדיני שבת ויו"ט אם לא ילמוד הלכותיהן, "בודאי יעבור על חילול שבת ויו"ט" "כמה מאות פעמים" בימי חייו מבהיל!!

"שיחו בנפלאותיו" - מציאות של "קדושה"

מה טוב ומה נעים לשבת עם יהודי שזוכה עשרות שנים, להתעסק עם הדברים הנעלים שביהדות, חינוך, "קרבן השביעית", "קירוב רחוקים" ועוד, הלא הוא ידידי היקר הרה"ג ר' בנימין כהן שליט"א מנכ"ל קרבן השביעית, הרי אנשים אלו מלאים וטעונים במעשים "אין ספור" מגדולי ישראל זצוק"ל ויבלחט"א שזכו וזוכים להיכנס אצלם הרבה, וכן מעשים נפלאים מאד ממופתי השביעית ועוד, עם טעם זקנים...

וכן סיפר לי השבוע ר' בנימין, מעשה מופלא, שיועד מכלי ראשון, והרבה חיזוק יש בזה. ישנו יהודי ששמר שמיטה, אך כשהתחיל ר' בנימין לשאלו בנוגע לקדושת "בכורות" בבהמותיו, מיד הצהיר חד וברור, אל תדבר אתי על כך... והנה יום אחד הוא קורא לר"ב שליט"א ומתעניין האין מוכרים לגוי את הבכור וכו', שואל אותו ר"ב מה קרא, אמר לו תבוא אלי ואסביר לך, כשהגיע אליו, מספר דבר מופלא! יום אחד מת אצלי לפתע עגל, ולא התייחסתי לזה כל חשיבות, אלא לקחנו דחפור והרמנוהו וזרקנוהו לוואדי.

אך מת עוד אחד, ואח"כ עוד אחד, "עשרה במספר", וקראתי למומחים, ולא ראו שום סיבה, ואף צחקו עליו אף אחד לא מת. בלית ברירה לקח אותם לוואדי, ומראה להם למטה, את הבהמות שמתו. אך לפתע שם לב, שתשעה בהמות נאכלו כראוי, ע"י תנים... ו"בהמה אחת" שוכבת "שלימה" ולא נגעו בה, ויהי לפלא.

ירד למטה, ובודק במס' זיהוי של העגל, והואה שזהו "הבכור"... וכמעט התעלף!! ומיד הבין שקדושת "בכורה" זה דבר אמיתי, ולא סתם...

לתרומות להפצת הגליון השבועי וכן לקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקובץ השבועי "אוצר הפרשה" או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה.

ע"י יבדלח"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.

לקראת "ט"ו בשבט" ענייני ברכות

כתב החפץ חיים [סו"ס תורת הבית], וכן בענייני בהמ"ז ושאר ברכות אם לא ילמוד הלכותיהן, בודאי יעבור עליהן בימי חייו כמה מאות פעמים, עכ"ל.

א' לאחרונה מצוי הרבה "מיץ ענבים" מעובי "חוץ לארץ", וצריך לשים לב בברכה אחרונה לברך "על פרי הגפן" ולא פרי "גפנה". ואמנם נקט רבנו דא"ז מעכב בדיעבד, [וראה בהרחבה בגליון "מים חיים" למורנו הגרי"א דינר שליט"א], אך לכתחילה בודאי יש לשים לב, ולהקפיד על זה.

שאלו לרבנו, מה הדין למי ששכח ובירך המפיל לפני ברכת המזון, אם לברכת המזון דאורייתא מותר לו להפסיק אחרי המפיל, [ובאופן שאם יישן חצי שעה יעבור שיעור עיכול, דאם יש שיהיו זמן כ"כ, יעשה עצה זו].

ואמר רבינו שיהודי זה נכנס "לבוץ רציני", אך למעשה מסתבר דיברך ברכת המזון, דמצוה "דאורייתא" לא יפסיד בגלל הפסק בין המפיל לשינה, ואמנם עובר איסור במה שמפסיק, אך אין ברירה.

אוהב עמו ישראל

בחיל וזעזוע הגני כותב את הדברים דלהלן, השבוע ביום שני ה' שבט, ביקשני "דחוף" קבלן במקוה מסויים, לבוא לתת הנחיות "לסיום" יציקת מדרגות בור המקוה ועוד כמה פרטים. ואחרי שסיימנו, הודיע שיעוד היום" יציק את המדרגות, ויסיים כל מה שצריך.

וכשנפרדנו, לא ידענו עד כמה קרטי הי' הדבר, כאשר "אחרי שסיים" לצקת כמו שצריך, כשעה אחר כך, נלקח "בחטף", פחד ואימה!!

וכשאנו עדיין עם "עינים דומעות" מסילוקו הפתאומי, של האברך המיוחד הרה"ג ר' חיים נח לסיצין ז"ל, שלח לנו הקב"ה עוד "רעם חזק" לעוררנו. הלואי שנתחזק, ויסר מעלינו...

אך למדנו דבר נפלא, עד כמה הקב"ה "אוהב כל נשמה יהודית", ורצה "לזכותו" בסיום המצוה, ושעם זה יעלה השמימה...

שמו ללימוד ולצדקה, רוני בן אברהם ז"ל.

יהי רצון שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו, ואך טוב וששון ושמחה ישמע בכל משפחות ישראל.

שלשים יום...

לא הייתי רוצה להיכנס כבר לענייני "פורים", אך היות שהגני שומע שנושא "התחפושות" כבר עולה על שלחן ה... אזכיר כמה נקודות מרבנו, שחשוב לדעת לפני בחירת "תחפושת" לילדים.

שאלה, האם להימנע מתחפושות של המן, אחשוורוש, חיילי משמר המלכה באנגליה? תשובה: אי אפשר לומר בזה איסור ולא היתה, אך כל דבר של גויים נדבק מזה משהו.

ובנוגע לדברים אחרים, אמר כלל: ישנם אנשים העוסקים בדברים "מועילים מאד" בציבור, אך בדרך כלל העוסקים בכך "האישיות" שלהם לא כל כך... ותחפושת צריכה להיות "לאנשים" רציניים, ולא למעשים...

וכשנשאל אם אפשר להתחפש "לשוטר" וכדומה. השיב שזה לא טוב! מכמה נימוקים, אחד שאין להכניס לילד שאיפות לדברים כאלו. והוסיף שיש בזה גם בכלל אל תפתח פה לשטן! ועוד...

ובזכרוני, הפעם "היחידה" שהעיר לאבא על תחפושת, זה הי' לפני הרבה שנים, שניגש אברך עם ילד מחופש "לשוטר", שאל אותו רבנו למה התחפש לזה...

ודבר חכמה אמרה כלתי תחי', לילד בגן שרצה להתחפש לשוטר, אם אתה רוצה להראות שאתה גבור, תראה "דוד המלך" הי' הרבה יותר גיבור... ותתחפש אליו, וב"ה דברים היוצאים מן הלב...